

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์

ข่าวการระบาดใน/ต่างประเทศ

สัปดาห์ที่ 3 ระหว่างวันที่ 15 – 21 มกราคม พ.ศ. 2549

(Outbreak Verification Summary, 3 rd Week, Jan 15 - 21, 2006)

เรียบเรียงโดย สุทธนันท์ สุทธชนะ* รท. นพ. วารินทร์ ปงกันคำ**

* กลุ่มงานเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา ** กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาการระบาดวิทยา สำนักระบาดวิทยา

✉ sut_chana@yahoo.com

ในสัปดาห์ที่ 3 ระหว่างวันที่ 15 – 21 มกราคม พ.ศ. 2549 สำนักระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

1. สถานการณ์ในประเทศ

1.1 การระบาดของโรคอาหารเป็นพิษ ในโรงเรียนประจำจังหวัดร้อยเอ็ด และค่ายพักแรมลูกเสือ จังหวัดขอนแก่น

จังหวัดร้อยเอ็ด วันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2549 มีนักเรียนโรงเรียนแห่งหนึ่งในอำเภอรวัชบุรี จำนวน 22 ราย (อัตราป่วยร้อยละ 2.2) มีอาการถ่ายเป็นน้ำ คลื่นไส้ อาเจียน และปวดท้อง เข้ารับการรักษาที่เรือนพยาบาล และส่งเข้ารับการรักษาต่อที่ศูนย์สุขภาพชุมชนนิเวศน์ จำนวน 4 ราย เป็นเด็กนักเรียนอายุระหว่าง 11 - 15 ปี อายุเฉลี่ย 12.4 ปี อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิงเท่ากับ 1:1.2 รายแรกเริ่มป่วยวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2549 เวลา 16.00 น. รายสุดท้ายวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2549 เวลา 07.30 น. ส่วนใหญ่พบผู้ป่วยในช่วงเวลา 05.00 น. - 06.00 น. ของวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2549 ผู้ป่วยทุกรายรับประทานอาหารเช้าที่โรงเรียนจัดให้ทุกวัน และในวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2549 โรงเรียนได้จัดงานวันเด็กแห่งชาติ จากการสอบสวนโรคเบื้องต้นยังไม่สามารถสรุปอาหารที่เป็นสาเหตุได้ ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ของอำเภอรวัชบุรี ได้เก็บตัวอย่างอุจจาระผู้ป่วย จำนวน 20 ราย และแม่ครัว จำนวน 5 ราย ผลไม่พบเชื้อ แต่ตรวจพบเชื้อ *E. coli* ในน้ำแช่อาหารในตู้เย็น ไม่มีตัวอย่างอาหารเหลือส่งตรวจ ได้ให้สุกศึกษากับครูและนักเรียน ทำความสะอาดห้องครัว และเฝ้าระวังในพื้นที่ ไม่พบมีผู้ป่วยรายใหม่เพิ่ม

จังหวัดขอนแก่น วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2549 มีนักศึกษาจากวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดขอนแก่นเข้าค่ายพักแรมลูกเสือ ที่กองพันทหารม้าที่ 14 อำเภอน้ำพอง มีอาการปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียนและถ่ายเหลว จำนวน 117 ราย (อัตราป่วยร้อยละ 26.0) เข้ารับไว้รักษาในโรงพยาบาลน้ำพองจำนวน 10 ราย เป็นนักศึกษา 8 ราย และพลทหาร 2 ราย ผู้ป่วยส่วนใหญ่อายุระหว่าง 15 - 18 ปี รายแรกเริ่มป่วยวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2549 เวลา 18.00 น. รายสุดท้ายป่วยวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2549 เวลา 03.00 น. จำนวนผู้ป่วยมากที่สุดเวลา 20.00 น. ของวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2549 ผู้ป่วยทุกรายรับประทานอาหารเช้าที่ทางค่ายจัดให้ จากการสอบสวนโรคเบื้องต้นสันนิษฐานว่า อาจเกิดจากพิษของสารเคมี เนื่องจากผู้ป่วยมีอาการปวดท้องและอาเจียนเป็นหลัก อาหารที่สงสัยคือ อาหารมื้อเย็นของวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2549 ได้แก่ ผัดเผ็ดหน่อไม้ดองใส่หมูสับ ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ของอำเภอน้ำพอง ได้เก็บตัวอย่างอุจจาระผู้ป่วยทุกราย ผู้ปรุงอาหาร 8 ราย แม่ค่านำอาหารมาจำหน่าย 6 ราย เก็บตัวอย่างน้ำและอาหารที่นำมาจำหน่ายในค่าย ผลไม่พบเชื้อ ไม่มีตัวอย่างอาหารที่สงสัยเหลือส่งตรวจ ได้ประสานกับกองพันทหารม้าที่ 14 ในการปรับปรุงสุขาภิบาลอาหาร สถานที่รับประทานอาหารเช้าให้มีการเฝ้าระวังเชิงรุก ด้วยการตรวจสุขภาพแม่ครัว แม่ค่านำจำหน่ายอาหารในค่าย ตรวจหาการปนเปื้อนในอาหารที่นำมาปรุงและนำมาจำหน่าย เพื่อป้องกันการเกิดโรค เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีการจัดกิจกรรมเข้าค่ายอย่างต่อเนื่อง

1.2 โรคไขก้างพหลังแอ่น ที่จังหวัดชลบุรี และจังหวัดสิงห์บุรี

จังหวัดชลบุรี ผู้ป่วยหญิงอายุ 27 ปี ที่อยู่ พัทธากลาง อำเภอบางละมุง ทำงานในร้านอาหารบริการชาวต่างชาติ ในเขตพัทลุง เริ่มป่วยวันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2549 มีอาการไข้ ปวดศีรษะ อาเจียน ปวดท้อง และมีผื่นเข้ารับการรักษาคือเป็นผู้ป่วยนอกที่โรงพยาบาลพัทลุงโมเรียล และวันต่อมาเข้ารับการรักษาคือที่โรงพยาบาลบางละมุง และส่งเข้ารับการรักษาคือที่โรงพยาบาลบางปะกอก 3 จังหวัดสมุทรปราการ เนื่องจากมีสิทธิ์ประกันสังคม ผลการตรวจน้ำไขสันหลัง พบ gram negative diplococci การค้นหาผู้ป่วยรายอื่นในผู้มีประวัติสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วย ไม่พบผู้มีอาการป่วย สถานที่ทำงานและที่พักอาศัยของผู้ป่วยค่อนข้างอับทึบ อากาศถ่ายเทไม่สะดวก ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ของจังหวัดและอำเภอบางละมุง ได้เก็บตัวอย่างโพรงจมูกในผู้สัมผัสร่วมบ้าน 2 ราย เพื่อนร่วมงาน 9 ราย และผู้สัมผัสในชุมชน 2 ราย อยู่ระหว่างรอผล ให้นยา Ciprobay (250 mg) กับผู้สัมผัสใกล้ชิดและผู้สัมผัสในโรงพยาบาลทั้ง 3 แห่ง รวม 115 ราย

จังหวัดสิงห์บุรี เด็กหญิงอายุ 8 ปี เป็นนักเรียนประจำของโรงเรียนสำหรับเด็กชาวเขา เริ่มป่วยวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2549 มีอาการไข้ อาเจียน ปวดศีรษะ มีไข้เลือดขึ้นตามตัว แขนและขา เข้ารับการรักษาคือที่โรงพยาบาลอินทร์บุรี วันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2549 ผลการเพาะเชื้อในเลือดพบ gram negative diplococci ก่อนป่วยผู้ป่วยมีประวัติเดินทางกลับบ้านที่อำเภอบางปะจบุรี จังหวัดตาก ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 2 จังหวัดสระบุรี และจังหวัดสระบุรี ได้เก็บตัวอย่างจากคอในผู้สัมผัสใกล้ชิดในครอบครัว จำนวน 2 ราย ตรวจไม่พบเชื้อ ให้นยาในผู้สัมผัสร่วมห้องนอนและห้องเรียนผู้ป่วย จำนวน 62 ราย ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) จังหวัดตาก ให้นยา Rifampicin กับผู้สัมผัสใกล้ชิดในครอบครัว จำนวน 11 ราย และเฝ้าระวังผู้ป่วยรายใหม่ ไม่พบผู้มีอาการป่วย

ขณะนี้ผู้ป่วยทั้งสองรายอาการดีขึ้น และได้มีการส่งตัวอย่างเชื้อตรวจหา serogroup ที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อยู่ระหว่างรอผล

1.3 โรคเลปโตสไปโรซิส เสียชีวิต 1 ราย ที่จังหวัดขอนแก่น

ผู้ป่วยชาย อายุ 31 ปี ที่อยู่ หมู่ 17 ตำบลท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เริ่มป่วยวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2549 มีอาการไข้สูง ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามตัว ปวดกล้ามเนื้ออ่อนแรง เข้ารับการรักษาคือที่สถานอนามัยและคลินิกต่อมามีอาการเป็นเลือด เข้ารับการรักษาคือที่โรงพยาบาลสิรินธรวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2549 ตรวจเลือดพบ leptotiter positive อาการไม่ดีขึ้นส่งเข้ารับการรักษาคือที่โรงพยาบาลขอนแก่นในวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2549 และเสียชีวิตในวันเดียวกัน ผู้ป่วยอาชีพช่างก่อสร้าง ที่พักอาศัยที่อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มาประมาณ 1 ปี มีประวัติลงไปจับสัตว์น้ำที่หนองน้ำข้างบ้านพัก โดยไม่ได้สวมรองเท้า สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น ให้สุกศึกษากับประชาชนในพื้นที่ และประสานกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม เพื่อดำเนินการควบคุมป้องกันโรคแล้ว

2. สถานการณ์ในต่างประเทศ

2.1 การระบาดของโรคไขก้างพหลังแอ่น ประเทศกัวเตมา วันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2549 มีรายงานผู้ป่วยจำนวน 148 ราย เสียชีวิต 11 ราย ในเขต Nakapiripirit และ Moroto ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการด้วย Rapid test พบว่า เกิดจาก serogroup A

